

246915

ผลงานวิจัยที่ผ่านการประเมินค่าผลกระทบทางสังคมเรียบร้อยแล้ว
โรงเรียนมัธยมศึกษาศาสตร์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา

ชุดข้อมูล ชุดที่ ๑

วิทยานิพนธ์ที่เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยที่ผ่านการประเมินค่าผลกระทบ
ต่อสังคมเรียบร้อยแล้ว (ในกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน)

ปีการศึกษา ๒๕๕๓

b00251427

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

246915

ความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ของข้าราชการครู
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก

สุกัญญา มุงเมือง

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน)
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

THE NEEDS FOR SELF-DEVELOPMENT IN HOME ECONOMICS
OF TEACHERS IN HIGH SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE OFFICE OF EDUCATION COMMISSION,
NAKHON NAYOK PROVINCE

SUKANYA MUNGMUEANG

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(HOME ECONOMICS FOR COMMUNITY DEVELOPMENT)

2010

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์
ของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก

ชื่อผู้เขียน นางสุกัญญา มุงเมือง

ชื่อปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา คหกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน

ปีการศึกษา 2553

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. วันดี ไทยพานิช ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ศรีนวล แก้วแพรง
3. รองศาสตราจารย์จรี ทองคำสิง

246915

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านทักษะวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ และด้านการส่งเสริมอาชีพคหกรรมศาสตร์ (2) เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ภาวะเศรษฐกิจของตนเองและครอบครัว และกลุ่มวิชาที่ทำการสอน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาคซ์ (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .98 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t test) แบบ Independent และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé's method) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติ (α) ที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้าราชการครูมีความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก

2. ข้าราชการครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านการส่งเสริมอาชีพคหกรรมศาสตร์มากกว่าข้าราชการครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป

3. ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 10 ปีมีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านการส่งเสริมอาชีพคหกรรมศาสตร์มากกว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 21 ปีขึ้นไป

4. ข้าราชการครูที่มีภาวะรายได้น้อยกว่ารายจ่าย มีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านการส่งเสริมอาชีพคหกรรมศาสตร์มากกว่าข้าราชการครูที่มีภาวะรายได้กับรายจ่ายใกล้เคียงกัน

5. ข้าราชการครูที่มี เพศ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส ขนาดของครอบครัว และกลุ่มวิชาที่สอน ต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

Thesis Title The Needs for Self-Development in Home
Economics of Teachers in High Schools Under
the Jurisdiction of the Office of Basic Education
Commission, Nakhon Nayok Province

Student's Name Mrs. Sukanya Mungmueang

Degree Sought Master of Arts

Field of Study Home Economics for Community Development

Academic Year 2010

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Dr. Wandee Thaipanich Chairperson
2. Assoc. Prof. Srinual Kaewprag
3. Assoc. Prof. Jaree Thongtumluing

246915

In this thesis, the researcher investigates (1) the needs for self development in Home Economics of teachers in high schools under the jurisdiction of the Office of Basic Education Commission, Nakhon Nayok province in three aspects. These three aspects are development in the quality of life; professional skills in Home Economics; and Home Economics career promotion. Furthermore, the researcher compares (2) the needs for self development in Home Economics of the teachers under study as classified by

demographical characteristics, economic conditions of individual teachers and that of their families, and the subject group taught.

Using a five-rating scale questionnaire, the researcher collected data from a 206-member sample population. The validity and reliability of the questionnaire was testing by means of an application of Cronbach's alpha coefficient technique and was found to be at 0.98.

Using techniques of descriptive statistics, the researcher analyzed the data collected in terms of percentage, mean and standard deviation. The researcher also employed the technique of independent *t* test and one-way analysis of variance (ANOVA). The researcher additionally made use of Scheffé's method of pair comparison in cases at which differences were found at the statistically significant level (α) of .05.

Findings are as below:

1. The teachers under study exhibited needs for self-development in Home Economics in the aforementioned three aspects at a high level.
2. The teachers under study who were less than the age of thirty displayed needs for self-development in the aspect of Home Economics career promotion at a higher level than was the case for their colleagues who were fifty years of age or older.
3. The teachers under study whose work experience was not more than ten years in duration manifested needs for self-development in the aspect of Home Economics career promotion at a higher level than was the case for

their colleagues whose work experience was greater than a duration of twenty-one years or more.

4. The teachers under study whose economic conditions were such that their incomes failed to cover their expenses gave evidence of higher needs for self-development in the aspect of Home Economics career promotion than was the case with their colleagues whose incomes more or less matched their expenses.

5. The teacher under study who differed in the demographical characteristics of gender, educational level, marital status, family size, and subject group taught did not show concomitant differences in their needs for self-development in Home Economics.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจากหลาย ๆ ฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. วันดี ไทยพานิช รองศาสตราจารย์ ศรีนวล แก้วแพรง และรองศาสตราจารย์จารี ทองคำสิง ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องจนสำเร็จลุล่วง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศรี เพชรโชติ รองศาสตราจารย์ อนุกุล พลศิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนกนาถ ชูพยัคฆ์ ดร. กัญทิมา ศิริเชียร ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา และผู้อำนวยการสุเทพ สุวรรณการ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนครนายก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขแบบสอบถาม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ขจีจรัส ภิรมย์ธรรมศิริ ที่ได้กรุณาสละเวลาเป็นประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ คณะผู้บริหารและเพื่อนร่วมงานวิทยาลัยการอาชีพนครนายกทุกคน พี่ เพื่อน และน้องนักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน ที่เป็นกำลังใจ ให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง นายนพพล มุงเมือง และบุตร 2 คน ที่สนับสนุนด้านงบประมาณและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ มา โดยตลอด

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา บุพการี และบูรพาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน และขอมอบประโยชน์และความดีของวิทยานิพนธ์แต่ทุกท่านที่ให้ความรัก ความห่วงใย และกำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ศุภัญญา มุงเมือง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญตาราง.....	(12)
สารบัญภาพประกอบ.....	(16)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการและการพัฒนาตนเอง.....	10
ความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาตนเองของข้าราชการครู..	14
บทบาทของคหกรรมศาสตร์ในการพัฒนาชุมชน.....	17
แนวคิดในการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ของข้าราชการครู	
โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา	
ขั้นพื้นฐาน.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
กรอบแนวคิด.....	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46

บทที่	หน้า
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
วิธีสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	53
ตอนที่ 2 ความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์	57
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองทางด้าน คหกรรมศาสตร์.....	63
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
สรุปผล.....	75
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ	84
ภาคผนวก	
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน	87
ข คำอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามความต้องการพัฒนาตนเอง ทางด้านคหกรรมศาสตร์ของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก	89
ค แบบสอบถาม	91
บรรณานุกรม.....	99
ประวัติผู้เขียน	104

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก..	47
2 จำนวน และร้อยละของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล	54
3 จำนวน และร้อยละของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก จำแนกตามภาวะเศรษฐกิจของตนเองและครอบครัว	55
4 จำนวน และร้อยละของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก จำแนกตามสาเหตุที่ก่อหนี้สิน	56
5 จำนวน และร้อยละของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก จำแนกตามกลุ่มวิชาที่ครูทำการสอนในปัจจุบัน	56
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการพัฒนาตนเอง ทางด้านคหกรรมศาสตร์ ของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก ในด้าน การพัฒนาคุณภาพชีวิต	57
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการพัฒนาตนเอง ทางด้านคหกรรมศาสตร์ของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก ในด้าน ทักษะวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	59

8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการพัฒนาตนเอง ทางด้านคหกรรมศาสตร์ของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก ในด้าน การส่งเสริมอาชีพคหกรรมศาสตร์.....	61
9	ผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ ของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก จำแนกตามเพศ.....	64
10	ผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ ของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก โดยจำแนกตามอายุ	64
11	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการพัฒนาตนเองทางด้าน คหกรรมศาสตร์ของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก ในด้านการ ส่งเสริมอาชีพคหกรรมศาสตร์ จำแนกตามอายุ.....	65
12	ผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ ของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	66
13	ผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ ของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน	67
14	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการพัฒนาตนเอง ทางด้านคหกรรมศาสตร์ของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก ด้านทักษะวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน .	68

<p>15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการพัฒนาตนเอง ทางด้านคหกรรมศาสตร์ของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก ด้านการส่งเสริมอาชีพคหกรรมศาสตร์ จำแนกตามประเภทการ การทำงาน</p>	<p>68</p>
<p>16 ผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ ของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก จำแนกตามสถานภาพสมรส.....</p>	<p>69</p>
<p>17 ผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ ของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก จำแนกตามขนาดครอบครัว.....</p>	<p>70</p>
<p>18 ผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ ของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก จำแนกตาม ภาวะเศรษฐกิจของ ตนเองและครอบครัว.....</p>	<p>70</p>
<p>19 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการพัฒนาตนเอง ทางด้านคหกรรมศาสตร์ของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก ในด้านการส่งเสริมอาชีพคหกรรมศาสตร์ จำแนกตามภาวะเศรษฐกิจ ของตนเองและครอบครัว</p>	<p>71</p>
<p>20 ผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ ของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก จำแนกตามภาวะหนี้สิน.....</p>	<p>72</p>

ตาราง

หน้า

21 ผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านคหกรรมศาสตร์ ของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก จำแนกตามกลุ่มวิชาที่ทำการสอน..	73
---	----

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของ Maslow	11
2 ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาวิจัย	45